

Raadsinformatiebrief

Aan:	de leden van de raad
Van:	het college
Datum:	12 november 2024
Onderwerp:	stand van zaken opvang Oekraïense vluchtelingen en Regioplan
Doel:	ter kennisname/ter informatie
Aanleiding:	informatie algemeen
Aard informatie:	openbaar
Aantal bijlagen:	0

Aanleiding

Sinds 7 maart 2022 worden er in onze gemeente Oekraïense vluchtelingen opgevangen. De oorlog in Oekraïne duurt nog altijd voort. Met deze raadsinformatiebrief informeren wij u over de stand van zaken over de opgave en uitvoering van het Regioplan 2025.

Informatie

Opgave

Toen miljoenen mensen uit Oekraïne op de vlucht sloegen voor de oorlog met Rusland heeft de Raad van de Europese Unie op 4 maart 2022 de Richtlijn Tijdelijke Bescherming (RTB) in werking gesteld. Hiermee hebben vluchtelingen uit Oekraïne in alle EU-lidstaten tijdelijk recht op opvang, medische zorg, werk en onderwijs. De RTB werd in eerste instantie geactiveerd voor een jaar, met de mogelijkheid om deze twee keer te kunnen verlengen tot en met 4 maart 2025. Gezien de onzekere situatie in Oekraïne heeft de Raad van de Europese Unie in juni 2024 besloten de RTB in de huidige vorm met nog een jaar te verlengen. Hierdoor kunnen Oekraïense vluchtelingen tot en met 4 maart 2026 verblijven in EU-lidstaten. Nu de RTB is verlengd, bestaat ook het voornemen om de huidige huur- en bruikleenovereenkomsten te verlengen.

Voor 2025 geldt op basis van het Regioplan voor onze gemeente een opgave om 488 opvangplekken aan te bieden. We hebben op dit moment 399 opvangplekken gerealiseerd (er staan nu 12 Oekraïense vluchtelingen ingeschreven bij een particuliere opvang, deze worden niet meegeteld voor de gemeentelijke opgave). Dit betekent dat er nog 89 plekken moeten worden gerealiseerd. De opvang in de voormalige bibliotheek in Drunen is voorzien voor de duur van 2 jaar tot april 2026. Dat betekent dat daarna elders nog eens 43 extra opvangplekken moeten worden gerealiseerd, zodat woningbouw op die locatie mogelijk wordt.

In het Regioplan staat voor onze gemeente ook de opgave om 83 asielzoekers en 23 alleenstaande minderjarige vreemdelingen (AMV) op te vangen. In het kader van de Spreidingswet wachten we hierover het definitieve verdeelbesluit van de minister Justitie & Veiligheid af. De uitvoering betekent dat we op zoek moeten naar geschikte opvanglocaties die passen bij de bestuurlijke uitgangspunten (klein & dichtbij).

Uitbreiding en nieuwe opvanglocaties

Om de extra opgave voor opvang van Oekraïense vluchtelingen te behalen worden nieuwe opvangplekken gecreëerd. Aan de Grotestraat 68/68A/70 in Drunen zijn momenteel 29 opvangplekken in gebruik. Deze locatie wordt uitgebreid met 14 opvangplekken door met een zeer beperkte aanpassing het leegstaande gedeelte op nummer 70A in te richten. De omwonenden zijn hiervan op de hoogte gesteld.

Daarnaast zijn we van plan om het woonhuis De Akker 76 in Vlijmen in te zetten als nieuwe opvanglocatie met 14 plekken. Dit pand is al in bezit van de gemeente en staat momenteel leeg. De omwonenden worden 13 november aanstaande geïnformeerd met een brief. Op 26 en 27 november worden er inloopmomenten gehouden voor omwonenden. Voor deze nieuwe locatie wordt een tijdelijke omgevingsvergunning aangevraagd.

Voor de realisatie van de resterende benodigde capaciteit (104) zijn nog enkele opvanglocaties nodig.

Eigen bijdrage

Vanaf 1 juli 2024 wordt het voor gemeenten verplicht om een eigen bijdrage van € 105 per maand te innen bij iedere meerjarige Oekraïense vluchteling wanneer deze boven een bepaalde grens van inkomen zit. De inkomsten uit de ontvangen bijdragen worden in mindering gebracht op de totale specifieke uitkering voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne die de gemeente ontvangt van het ministerie van Justitie en Veiligheid. De Regeling opvang ontheemden Oekraïne en de Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne worden hiervoor gewijzigd. Het bevorderen van de zelfredzaamheid en participatie van vluchtelingen zal de huidige druk op maatschappelijke voorzieningen verlichten. Gemeenten krijgen tot 1 januari 2025 de tijd om het vereiste inningsproces op een zorgvuldige manier in te voeren.

Onze gemeente is afgelopen oktober gestart met de heffing van de eigen bijdrage. Eind september is hierover een brief gestuurd naar de Oekraïense vluchtelingen. Deze maand zijn we gestart met het (achteraf) innen van de eigen bijdrage. Op dit moment gaat het om 179 Oekraïners die een eigen bijdrage moeten betalen.

Stand van zaken 'Thuis'

Op 27 september jl. is een cultuuravond over verschillen tussen de Nederlandse en Oekraïense cultuur georganiseerd. In de komende maanden worden ook evenementen georganiseerd over de intocht van Sinterklaas en Kerstmis. Collega's van Bijeen zetten zich daarnaast in om Oekraïense bewoners zoveel mogelijk te betrekken bij bestaande activiteiten van verenigingen en vrijwilligers.

Maatschappelijk en sociaal werkers van Bijeen ondersteunen Oekraïense bewoners bij de vragen die horen bij het dagelijks leven omtrent administratie en gezondheidszorg. In de avonden en weekenden is de inzet van beveiliging belangrijk voor het geven van een veilig gevoel en optreden bij incidenten. Op dit moment loopt een Europese aanbesteding voor een nieuwe opdracht voor de inzet van beveiliging voor de komende periode.

Ondanks de drukte bij huisartsen is het gelukt om alle Oekraïense vluchtelingen in te schrijven zodat zij de juiste zorg kunnen ontvangen. Hierover zijn afspraken gemaakt tussen de huisartsenpraktijken en de gemeente.

Collega's van VluchtelingenWerk helpen Oekraïense vluchtelingen bij vragen over financiën en organiseren taallessen. De taalklassen hebben na de zomervakantie een doorstart gemaakt. Ook werk helpt bij economische zelfstandigheid en sociale integratie. Mede hierom ondersteunt AdMea-consultancy Oekraïense vluchtelingen bij het vinden van zinvolle en betaalde werkplekken. Tot nu toe zijn ruim 80 Oekraïense vluchtelingen binnen onze gemeente succesvol bemiddeld naar betaalde arbeid.

Inkomsten en uitgaven op hoofdlijnen

Voor het uitvoeren van de taken voor de vluchtelingenopvang Oekraïne, ontvangt de gemeente middelen van het Rijk. De middelen bestaan uit een normbedrag per dag per opvangplek en uit een transitievergoeding voor de verbouwkosten. De bijdrage die de gemeente krijgt voor de opvang van Oekraïners gaat per 1 januari 2025 omlaag, van € 61 naar € 45 per dag. We slagen er in onze

gemeente goed in om een zo 'thuis' mogelijke opvang kostenefficiënt uit te voeren. Het nieuwe normbedrag 2025 is naar verwachting toereikend om de kosten op te vangen.

Het positieve saldo over 2023 van € 4.774.000 is bij de jaarrekening overgeheveld naar 2024. Niet bestede middelen hoeven niet te worden terugbetaald. De verwachting was dat deze middelen nodig zouden zijn voor de vluchtelingenopvang in 2024. Voor 2024 zijn er opnieuw middelen aangevraagd en ontvangen van het Rijk. Deze middelen zijn voldoende om onze taak om vluchtelingen onderdak en een thuis te bieden, te vervullen.

Bijlage(n): -----